

ARTHIBITION BLOG

شناخت آثار و خرید نقاشی‌های ناصر اویسی

9 January 2018

ناصر اویسی در دانشگاه تهران، حقوق و در رم، علوم سیاسی خوانده و نقاشی آموخته است. اویسی به عنوان دیپلمات، سال‌ها در وزارت خارجه کار کرد و اکنون به عنوان نقاش مقیم آمریکا است.

اویسی نقاشی نوپرداز است که از گنجینه هنر قدیم بهره‌ها دارد. او تکنیک غربی و المان‌های فرهنگ ایرانی را توأم به کار می‌گیرد، از سوزن‌های شرقی، چون زن و مرد دل‌داده، قهرمان سوار بر اسب، زن‌های رامشگر و ... استفاده می‌کند. در واقع اویسی یک هنرمند پست مدرن است که برای ایجاد آثار زیبایش از منابع سنتی و مدرن الهام می‌گیرد. در نقاشی‌های اویسی زیبارویانی شاد و اسب‌هایی نیرومند در تکاپو و حرکتند که فارغ از دنیای واقعی و جدای از قید و بند طبیعی در هر رنگ غیرمعمول و غیر واقعی ممکن است رویت شوند. گویی از فضایی خیالی آمده‌اند و بر چشم و دل ما می‌نشینند. او در نقاشی‌هایش با الهام از شعر ایرانی و با کاربرد خط، فضایی دلنشین به نقاشی‌هایش می‌دهد.

طرح‌های برهنه بی‌پیرایه او، که گاه به سادگی اشکال هندسی شمه‌ای از نقاشی‌های کودکان را دارد. سوزن‌ها در کارهای اویسی پیکره‌هایی لمیده و آسوده‌اند که دست و پای خود را بی‌قیدانه دراز کرده‌اند. در کار اویسی خطوط به حداقل لازم می‌رسد، و رنگ‌ها وسیله‌ای برای تزئینند، برای او زیبایی و لذت و آرامش مهمترین هدف است. رنگ‌ها شگفت‌انگیزند در اغلب آثارش رنگ‌هایی طلایی و قرمز شفاف پدیدار است و خودنمایی می‌کند: زن حرمسرا به رنگ آبی، زن در قصر آبی، نوازنده عود به رنگ بنفش، تابلوی هماهنگی به رنگ زرد، تابلوی نوشته‌ها به رنگ آبی، در حاشیه تابلوهای زن علائم مشخصه کارهای اویسی پرنده، گل، آلات موسیقی، ماهی و به خصوص اسب دیده می‌شود. اسب‌ها غالباً همدست زن محسوب می‌شوند. زن سوگلی با اسب سفید، نوازنده نی و اسبی به رنگ فیروزه، آنهیتا و چهار اسب، زن در حال هدیه دادن گل به یک اسب، شیرین و اسبش به رنگ آبی ... خود اسب نیز به تنهایی سوزن اصلی بسیاری از تابلوهای اویسی است و هنرمند به آن اهمیت خاصی می‌دهد. سری اسب‌ها، فرسک‌های اسب، بزرگان اسب‌سوار با زین‌وبرگ فاخر، اسب‌هایی با یال‌های بسیار زیبا. اسب برای اویسی نماد زیبایی و استقامت و تحرک و وفاداری است، او می‌گوید ازین جهت اسب‌ها را همدم زنان زیبارو کرده که چشم ندارم مرد را در کنار زن بینم. یکی از اسب‌های او از طرف یونسکو در پنج میلیون نسخه چاپ شد. اویسی درباره اسب‌هایش می‌گوید: بیست هزار سال است که اسب‌ها با انسان‌ها بوده‌اند و در تاریخ ما به اندازه قهرمان‌ها اهمیت داشته‌اند در صد سال اخیر ما از این یار قدیمی دور شده‌ایم و دیگر آنها را فقط در باغ‌وحش و فیلم‌ها می‌بینیم و این جدایی برای من اسفبار است.

آثار او ارتباط نزدیکی با مینیاتور و مجالس کتاب‌های قدیم ایران دارد. تازگی و لطافت موجود در طرح‌های او چشم‌ها را می‌نوازد. از دید نجف دریابندری پرده‌های نقاشی او درجه‌هایی به دنیای قصه‌های ایرانی دارند که از پشت شیشه‌های رنگین دنیا را می‌نگرد. حتی در بسیاری از آنها یک رنگ چنان بر پرده غلبه دارد که این تصور را عینیت می‌بخشد، جزئیات در آثار اویسی محو می‌شود، تصاویر در ابهام خوشایندی فرو می‌روند و آهسته به عدم می‌پیوندد گویی که این شیشه نمی‌گذارد به این دنیا زیاد نزدیک شویم.

است از جمله نمایشگاه‌هایی دو نفره ناصر اویسی از سال 1950 شروع به برگزاری نمایشگاه‌هایی در داخل و خارج ایران کرده همراه با سالوادور دالی، پیکاسو، مارک شاگال، دوبوفه و... آثار او در موزه‌های متعددی در آلمان، ایتالیا، یونان، آمریکا، فرانسه و بلژیک و... نگهداری می‌شود.

اویسی در یکی از مصاحبه‌هایش در باره نقاشی ایران و هنر خود می‌گوید: در مینیاتور ایران، سطح مطرح است. بیشتر به خاطر مسائل ذهنی و تابش آفتاب که در آن دورنما آشکار نیست. هنر ایران، به آبستره کردن طبیعت پرداخته است. مینیاتور، طرح و رنگ کاشی و قالی گواه این رفتار است. در مینیاتور ایران چیزهایی می‌بینید که در طبیعت نیست، مثل آسمان طلایی. این آسمان طلایی خلق مجدد است. بی نیازی است از مدل؛ چیزی بر آن افزودن است. اروپا سال‌ها کوشید خود را از این قید ملازمت طبیعت آزاد کند. به من می‌گویند اسب سبز - که کشیده‌ای - در طبیعت نیست. می‌گویم باید باشد؛ چون زیباست. من در آغاز فعالیتیم به شیوه اروپایی‌ها کار می‌کردم. سال 1335 تصویری امپرسیونیستی کشیدم از آلبرسکی، که جایزه‌ای نصیب من کرد. اما، این برایم قانع کننده نبود. رفتم پیشین [هنر ایران را مطالعه کردم. دیدم که در غالب آثار رنگ و خط در فضای منحنی شکل گرفته است. سرامیک دوره تیموری را مشاهده کردم. دوره به دوره آثار را مرور کردم تا رسیدم به هنر قاجار. در این مطالعات به تجربه‌های شگرفی برخوردیم. در بعضی سرامیک‌ها، رنگ سبز زیر لعاب چون طلا و نقره می‌درخشید. این ویژگی مربوط می‌شد به نوع مواد سوختی که کوره‌ها را گرم می‌کرده است. در طول تاریخ تجربه‌های گرانبهایی در سرامیک داشته‌ایم. این اشیا و نقوش باستانی، به زودی سطح نقاشی‌های مرا تسخیر کرد و تا به امروز مرا به این فضا وفادار نگه داشته است.

دوره‌های مختلف کاری او عبارت است از:

۱. امپرسیونیسم و الهام‌گیری از نقاشی‌های قاجاری

۲. پرداختن به نوکردن مینیاتور

اویسی در این باره می‌گوید: سطح مجلس نقاشی ایرانی، شلوغ است؛ چون ایران تاریخ پرماجرایی دارد. نقاش انگار حرف‌های فراوانی دارد که می‌خواهد همه را در یک تصویر بگوید. پس یک ذره از تصویر خالی نیست. همه اش رنگ است و خط. ساده کردن و خلاصه‌پردازی و فضاهای خالی در سنت تصویری ما جایی نداشته است. در سنت ذن عکس این قضیه صادق است. همه چیز ساده و خلاصه است. می‌گوید: "هنر بزرگ بساز از چیزهای کوچک". سعی کردم در روند نوکردن مینیاتور به ساده کردن آن بپردازم.

۳. بازگشت به هنر قبل از اسلام، الهام از آثار دوره ساسانی، ظروف منقوش طلا و نقره

او راجع به این دور [کاری خود می‌گوید: یک دوره نسخه‌سازی کردم. کار به صورت کتاب بود، که روی آن نقاشی می‌کردم. بعد طراحی صنعتی، طراحی جواهر و سرامیک و انواع فعالیت‌های پلاستیک، که به نحوی با دنیای ذهنی من سازگار بود

نوشتار فوق نکاتی برای شناخت بیشتر آثار ایشان بود، در مورد سرمایه‌گذاری بر روی هنر اویسی به فروش آثار ایشان در حراج‌ها نگاهی می‌اندازیم:

ناصر اویسی جزو هنرمندانی است که تاکنون در 7 دوره از 8 دور [حراج تهران حضور داشته است، تعداد آثاری که از او برای **حراج تهران** انتخاب شده‌اند 7 اثر است، به‌طور متوسط قیمت آثار او در دوره‌های پیشین حدودا 70 میلیون تومان چکش خورده‌اند، اگرچه گرانترین اثر او در پنجمین دور [حراج و در خرداد 95 با قیمت 95 میلیون تومان چکش خورده است.

اثر کنونی او در **هشتمین حراج تهران** که در آستانه برگزاری آن به سر می‌بریم برآوردی بین 60 تا 80 میلیون تومان دارد، اثری با عنوان دو اسب عاشق که با رنگ روغن و ورقه طلا روی بوم خلق شده است. در اثر دو اسب عاشق اویسی به رسم نقاشی‌های قهوه‌خانه‌ای عنوان تابلو را در خود اثر نوشته است، تمام موتیف‌های تصویری با نشانه‌های هنر شرقی وجود دارد. استفاده از ورق طلا و خط آشنای فارسی، از این دست نشانه‌ها هستند. با این وجود اویسی متأثر از نقاشی‌های دهه 1370 خود، از فضای نقاشی‌های تزئینی مکتب سفاخانه کمی دور شده و نگاهی رئالیستی را نیز به کار اضافه کرده است. صورت اسب‌ها با اندک ساخت و ساز، شکلی واقعی‌تر به خودگرفته است.

دو اسب عاشق راه یافته به هشتمین حراج تهران

دو اسب عاشق با قوس‌هایی اغراق‌شده در بدن و تزئین آنها با خوشنویسی فارسی، فضای تغزلی شعر فارسی را به خاطر می‌آورد. بازیگوشی نقاش و میدان‌دادن به نوعی رمانتیسیسم ایرانی، موجب می‌شود، آثار وی گاه بین نقاش و تصویرسازی در نوسان باشند و در نهایت این فضا به دنیای عاری از خشونت منجر شود.

اما آثار اویسی علاوه بر حراج تهران، 20 مرتبه در خانه‌های حراج خارج از ایران نیز شرکت داشته و موفقیت‌های خوبی در فروش آثار داشته است، به‌طور کلی اویسی در بین خانه‌های حراج خارج در 20 حراج خارجی شرکت داشته است 4 بار در حراج بونامر و 16 مرتبه در کریستیز و در بین 20 مرتبه، 19 بار آثار او به فروش رسیده است، حجم فروش آثار در سه حراج تهران، بونامر و کریستیز را در نمودار دایره‌ای بالا مشاهده کردید. در این نمودار متوجه می‌شویم در حراج کریستیز مجموع فروش آثار او در خانه حراج کریستیز به میزان 72 درصد بوده است، اگرچه میانگین درصد فروش آثار در این حراج با توجه به تعداد بالای آثار در حراج کریستیز کاهش می‌یابد و به عدد 43 درصد خواهد رسید و در حراج تهران چیزی برابر 32 درصد خواهد شد، با این ارقام متوجه خواهیم شد آثار اویسی در ایران به طور میانگین با توجه به تعداد کم آثار در تهران به قیمت خوبی به فروش رسیده‌اند اگرچه در حراج کریستیز قیمت بالاتری داشته‌اند.

اما با نگاهی اجمالی به جدول فروش تک به تک آثار اویسی در می‌یابیم قیمت آثار او نوسانات زیادی را طی کرده‌اند، گرانترین اثر اویسی اثری است با اندازه‌ای در ابعاد بزرگ $119 * 219$ که در سال 2008 و قیمتی برابر 122 هزار دلار چکش خورده است، آثار ناصر در بین سه سال 2006 تا 2008 از لحاظ فراوانی آثار و به طبع مجموع فروش در روند روبه رشدی قرار داشته است، اگرچه این سیر بعد از سال 2008 تا 2012 در سرایشی قرار گرفت اما نهایتاً بعد از سال 2012 به سیر صعودی و رشد ثابتی رسیده است. تاثیر حراج تهران در این روند و رشد مجدد آثار اویسی به‌طور مشخصی نمایان و به صورت ثابتی موثر بوده است.

همچنین با توجه به فروش سالانه هنر اویسی، در سال 2007 میانگین کل فروش آثار اویسی به ازای هر اثر بیشترین مقدار را داشته و پس از آن سال 2008 سال پر فروشی به ازای هر اثر برای آثار ناصر اویسی بوده است؛ همچنین با رشدی که بعد از دومین حراج تهران داشت سال گذشته سومین سال پرفروش آثار او گشته است.

(گرانترین اثر ناصر اویسی تا به حال در حراج‌های داخلی و خارجی (حراج کریستیز 2008)

تاثیر چشمگیر حراج تهران در فروش آثار ناصر اویسی بعد از شروع حراج و نقش آن در صعودی شدن نمودار به روشنی در سیر صعودی فروش آثار ناصر اویسی در حراج تهران دیده می‌شود؛ این سیر صعودی را به طور مجزا در بازار ایران با توجه به نمودار زیر ببینید:

روند رشد قیمت چکش خورده آثار اویسی در حین برگزاری حراج همواره بین دو برآورد اولیه و ثانویه و بیشتر از آن در حرکت بوده است، این سیر حرکت را درصد رشد مثبتی را چه در بازارهای داخلی و چه در بازارهای خارجی داشته است.

در بین سال‌های فروش هنر او، اویسی بیشترین رشد را در سال 2014 در سومین حراج تهران و برابر با 60 درصد قیمت اولیه بوده داشته است. بیشترین رشد بعدی او در سال 2008 و برابر با 59.5 درصد در حراج کریستیز بوده است درصد رشد سایر آثار اویسی را در دو نمودار زیر در بازار داخل و خارج ایران مشاهده می‌کنید.

در روند رشد آثار او و تفاوت قیمت چکش خورده و برآورد اولیه آثار اویسی، شاهد پیروزی هنر او در خانه‌حراج‌ها خواهیم بود، آثار او در هر هفت دور حراج تهران با رشدی چشمگیر و روندی صعودی در هر سال مواجه بوده است و انتظار می‌رود در هشتمین حراج نیز این رشد را داشته باشد.

منبع:

مجاهی، جواد، نود سال نوآوری در هنر تجسمی ایران، 1395، تهران، انتشارات پیکره

اویسی، مسعود، 1395، گزید، آثار ناصر اویسی، تهران، انتشارات خانه فرهنگ و هنر گویا

برای مشاهده و دانلود تصاویر آثار ناصر اویسی به صفحه پیشکسوتان ایشان در سایت آرتیبیشن رجوع کنید. آثار ارزشمند در کتاب ایشان برای فروش موجود است. برای خرید هنر ایشان می‌توانید با مسئول مارکتینگ آرتیبیشن در ارتباط باشید.